

Pravilnik o vrstama zvanja i ovlaštenja, uslovima za sticanje zvanja i izdavanje ovlaštenja za članove posade broda

Pravilnik je objavljen u "Službenom listu CG", br. [51/2015](#), [44/2016](#) i [63/2018](#).

I. OSNOVNE ODREDBE

Član 1

Ovim pravilnikom propisuju se vrste zvanja, ovlaštenja o osposobljenosti i posebnoj osposobljenosti, bliže uslove u pogledu stručne spreme i plovidbenog staža za sticanje zvanja radi izdavanja ovlaštenja, program i način obuke i polaganja ispita za sticanje zvanja, program i način obuke i polaganja ispita o posebnoj osposobljenosti, program, način obuke i polaganje ispita za obnovu ovlaštenja o osposobljenosti i posebnoj osposobljenosti, obrasci ovlaštenja, način izdavanja ovlaštenja i evidencija izdatih ovlaštenja članova posade broda (u daljem tekstu: pomorac), bliže uslove koje treba da ispunjava pomorska školska ustanova i pravno lice za obuku pomoraca u pogledu opreme, prostora, kadra i standarda sistema kvaliteta i uslovi koje treba da ispunjavaju članovi komisije za sticanje zvanja i ovlaštenja i ispitivači.

Član 2

Izrazi upotrijebljeni u ovom pravilniku imaju sljedeća značenja:

- 1) **plovidbeni staž** je vrijeme provedeno u službi na brodu koje je uslov za izdavanje ovlaštenja o osposobljenosti odnosno posebnoj osposobljenosti;
- 2) **član posade** je član brodske posade, koji nije zapovjednik ili oficir;
- 3) **brod** je plovni objekat čija je bruto tonaža veća od 500, ili snaga mašinskog kompleksa jača od 750 KW, kao i plovni objekat namijenjen za plovību morem (putnički, teretni, tehnički plovni objekat, ribarski, javni ili naučno-istraživački), čija je dužina viša od 12 m i BT viša od 15 ili koji prevozi više od 12 putnika, osim ratnog broda;
- 4) **putnički brod** je brod pomorske plovibde koji je namijenjen za prevoz više od 12 putnika;
- 5) **ro-ro putnički brod** je putnički brod sa ro-ro prostorima ili prostorima posebnih vrsta, kako je utvrđeno Međunarodnom konvencijom o sigurnosti ljudskih života na moru;
- 6) **tanker** je brod za prevoz hemikalija, tečnog gasa i ulja;
- 7) **IMO** je međunarodna pomorska organizacija;
- 8) **STCW** konvencija je međunarodna konvencija o standardima za obuku, izdavanje ovlaštenja i vršenje brodske straže pomoraca;
- 9) **STCW** oznaka je međunarodna oznaka koju čini grupa arapskih i rimskih brojeva za raspoznavanje pojedinih ovlaštenja u brodskim službama, u skladu sa STCW konvencijom;
- 10) **GMDSS** je svjetski pomorski sistem opasnosti i sigurnosti;
- 11) **GMDSS radio operator** je lice koje ima važeće ovlaštenje za radio-operatora;
- 12) **radio pravila** su pravila koja utvrđuje međunarodni savez za telekomunikacije.
- 13) **IGF Pravilnik** je međunarodni pravilnik o sigurnosti brodova koji koriste tečni gas i goriva sa niskom tačkom zapaljivosti;
- 14) **POLAR CODE** su međunarodna pravila za brodove koji plove u polarnim vodama.

II. ZVANJA POMORACA

Član 3

Pomorci mogu steći zvanja za obavljanje poslova:

- 1) plovibde;
- 2) rukovanja i slaganja tereta;
- 3) upravljanja poslovima na brodu i brige za lica na brodu;
- 4) broskog mašinstva;
- 5) elektrotehnike, elektronike i tehnike upravljanja (automatike);
- 6) održavanja i popravki na brodu;
- 7) radio-veza.

Poslovi iz stava 1 ovog člana obavljaju se na upravljačkom, radnom i pomoćnom nivou odgovornosti u službi palube, službi mašine i GMDSS radio-službi.

Upravljački nivo odgovornosti odnosi se na upravljanje svim ili određenim brodskim poslovima, a obavljaju ga pomorci koji imaju ovlaštenje za: zapovjednika broda, prvog oficira palube, upravitelja mašine i drugog oficira mašine, odnosno za upravljanje svim ili pojedinim tačno utvrđenim poslovima na brodu.

Radni nivo odgovornosti obavljaju pomorci koji imaju ovlaštenje za: oficira plovibdene straže, oficira plovibdene straže u mašinskom odjeljenju, oficira za elektrotehniku, GMDSS radio-operatora i zapovjednika broda do 500 BT u maloj obalnoj plovibdi.

Pomoćni nivo odgovornosti obavljaju pomorci koji imaju ovlaštenje za: kornilara, člana plovibdene straže, mazača, člana plovibdene straže u mašinskom odjeljenju i člana posade za elektrotehniku.

Član 4

Zvanja koja pomorac stiče u službi palube su:

- zapovjednik broda;
- prvi oficir palube;
- oficir plovibdene straže;
- kornilar;
- član plovibdene straže.

Zapovjednik broda, prvi oficir palube i oficir plovibdene straže, mogu na određenom nivou odgovornosti, obavljati sljedeće poslove: plovību, rukovanje i slaganje tereta, upravljanje poslovima na brodu i brigu za lica na brodu i radio-veze.

Kornilar može na pomoćnom nivou odgovornosti obavljati sljedeće poslove: plovību, upravljanje poslovima na brodu i brige za lica na brodu, rukovanje i slaganje tereta i održavanje i popravku.

Član plovibdene straže može na pomoćnom nivou odgovornosti obavljati posao plovibde.

Član 5

Zvanja koja pomorac stiče u službi mašine su:

- upravitelj mašine;
- drugi oficir mašine;
- oficir plovibdene straže u mašinskom odjeljenju;
- oficir za elektrotehniku;
- mazač;
- član plovibdene straže u mašinskom odjeljenju;
- član posade za elektrotehniku.

Upravitelj mašine, drugi oficir mašine, oficir plovibdene straže u mašinskom odjeljenju i mazač, mogu na određenom nivou odgovornosti, obavljati sljedeće poslove: brodsko mašinstvo, elektrotehniku, elektroniku i tehniku upravljanja (automatika), upravljanje poslovima na brodu i brige za lica na brodu i održavanje i popravke.

Član plovidbene straže u mašinskom odjeljenju može na pomoćnom nivou odgovornosti obavljati posao brodskog mašinstva.

Oficir za elektrotehniku i član posade za elektrotehniku, mogu na određenom nivou odgovornosti, obavljati sljedeće poslove: elektrotehniku, elektroniku i tehniku upravljanja (automatika), održavanje, popravku i upravljanje poslovima na brodu i brigu za lica na brodu.

Član 6

Zvanja koja pomorac stiče u GMDSS radio-službi su:

- GMDSS radio-operator sa opštim ovlašćenjem;
- GMDSS radio-operator sa ograničenim ovlašćenjem; i
- VHF DSC radio-operator.

GMDSS radio-operator sa opštim ovlašćenjem i GMDSS radio-operator sa ograničenim ovlašćenjem, mogu na određenom nivou odgovornosti, obavljati sljedeće poslove: radio-veze, održavanje i popravke uređaja i opreme na brodu.

VHF DSC radio-operator može obavljati posao radio-veze.

Član 7

Osim zvanja iz čl. 4 do 6 ovog pravilnika, pomorci mogu steći sljedeća zvanja:

- zapovjednik broda do 100 BT u maloj obalnoj plovidbi;
- zapovjednik broda do 200 BT u unutrašnjim morskim vodama i teritorijalnom moru Crne Gore;
- zapovjednik broda do 1000 BT u unutrašnjim morskim vodama i teritorijalnom moru Crne Gore;
- oficir plovidbene straže na brodu do 1000 BT u unutrašnjim morskim vodama i teritorijalnom moru Crne Gore;
- voditelj jahte do 100 BT;
- voditelj jahte do 200 BT;
- voditelj jahte do 500 BT;
- momar motorista;
- upravitelj mašine u mašinskom odjeljenju na brodu sa mašinskim kompleksom pogonske snage do 750 kW;
- upravitelj mašine u mašinskom odjeljenju na brodu sa mašinskim kompleksom pogonske snage do 1000 kW u unutrašnjim morskim vodama i teritorijalnom moru Crne Gore;
- oficir plovidbene straže u mašinskom odjeljenju na brodu sa mašinskim kompleksom pogonske snage do 750 kW;
- oficir plovidbene straže u mašinskom odjeljenju na brodu sa mašinskim kompleksom pogonske snage do 1000 kW u unutrašnjim morskim vodama i teritorijalnom moru Crne Gore;
- brodski mehaničar;
- brodski kuvar.

Zapovjednik broda do 100 BT u maloj obalnoj plovidbi, zapovjednik broda do 200 BT u unutrašnjim morskim vodama i teritorijalnom moru Crne Gore, zapovjednik broda do 1000 BT u unutrašnjim morskim vodama i teritorijalnom moru Crne Gore, oficir plovidbene straže na brodu do 1000 BT u unutrašnjim morskim vodama i teritorijalnom moru Crne Gore mogu obavljati sljedeće poslove: plovidbu, rukovanje i slaganje tereta, upravljanje poslovima na brodu i brigu za lica na brodu i radio-veze.

Voditelj jahte do 100 BT, 200 BT, 500 BT i momar motorista mogu obavljati sljedeće poslove: plovidbu, upravljanje poslovima na brodu i brigu za lica na brodu, rukovanje i slaganje tereta, brodsko mašinstvo, elektrotehnika, elektronika i tehnika upravljanja (automatika), održavanje i popravka i radio-veze.

Upravitelj mašine u mašinskom odjeljenju na brodu sa mašinskim kompleksom pogonske snage do 750 kW, upravitelj mašine u mašinskom odjeljenju na brodu sa mašinskim kompleksom pogonske snage do 1000 kW u unutrašnjim morskim vodama i teritorijalnom moru Crne Gore, oficir plovidbene straže u mašinskom odjeljenju na brodu sa mašinskim kompleksom pogonske snage do 3 750 kW i oficir plovidbene straže u mašinskom odjeljenju na brodu sa mašinskim kompleksom pogonske snage do 1000 kW u unutrašnjim morskim vodama i teritorijalnom moru Crne Gore mogu obavljati sljedeće poslove: brodsko mašinstvo, upravljanje poslovima na brodu i briga za lica na brodu i održavanje i popravka.

Brodski mehaničar može obavljati sljedeće poslove: mehaničarski radovi na brodu i održavanje i popravka.

Brodski kuvar može obavljati poslove koji se odnose na upravljanje poslovima spremanja hrane na brodu, održavanje i popravka uređaja za pripremu hrane i brigu za lica na brodu.

III. PROGRAM I NAČIN VRŠENJA OBUKE I POLAGANJE ISPITA ZA STICANJE I OBNOVU ZVANJA

Član 8

Obuka pomoraca radi polaganja ispita za sticanje i obnovu zvanja vrši se prema programu datom u Prilogu A koji je sastavni dio ovog pravilnika.

Obuku pomoraca vrše Pomorska školska ustanova i pravno lice koje je registrovano za obuku pomoraca (u daljem tekstu: Centar za obuku) koji ispunjavaju uslove u pogledu opreme, prostora, kadra i standarda sistema kvaliteta, za sprovođenje obuke.

Nakon završene obuke prema programu iz stava 1 ovog člana, Pomorska školska ustanova i Centar za obuku izdaju potvrdu o završenoj obuci na Obrascu 1 koji je sastavni dio ovog pravilnika.

Nakon završene obuke iz stava 1 ovog člana pomorac polaže ispit za određeno zvanje prema programu datom u Prilogu B koji je sastavni dio ovog pravilnika.

Obnova zvanja odnosno ovlašćenja o osposobljenosti, izdatih u skladu sa STCW konvencijom, vrši se poslije završene obuke po programu datom u Prilogu A (Dio A89a) ovog pravilnika, za to zvanje.

Uslovi iz stava 2 ovog člana dati su u Prilogu C koji je sastavni dio ovog pravilnika.

Član 9

Pomorcu u službi palube mogu se izdati sljedeća ovlašćenja o osposobljenosti:

- zapovjednik broda od 3000 BT ili većem (STCW Reg. II/2);
- prvi oficir palube na brodu od 3000 BT ili većem (STCW Reg. II/2);
- zapovjednik broda od 500 BT do 3000 BT (STCW Reg. II/2);
- prvi oficir palube na brodu od 500 BT do 3000 BT (STCW Reg. II/2);
- oficir plovidbene straže na brodu od 500 BT ili većem (STCW Reg. II/1);
- zapovjednik broda do 500 BT u maloj obalnoj plovidbi (STCW Reg. II/3);
- oficir plovidbene straže na brodu do 500 BT u maloj obalnoj plovidbi (STCW Reg. II/3);
- kormilar (STCW Reg. II/5); i
- član plovidbene straže (STCW Reg. II/4).

Član 10

Ovlašćenje za zapovjednika broda od 3000 BT ili većeg (STCW Reg. II/2), izdaje se pomorcu koji ima:

- završene primijenjene osnovne studije nautike ili akademske osnovne studije pomorskih nauka ili akademski osnovni studijski program nautika, sa najmanje 36 mjeseci plovidbenog staža kao oficir plovidbene straže na brodovima od 3000 BT ili većim u dugoj ili velikoj obalnoj plovidbi ili 24 mjeseca plovidbenog staža od čega najmanje 12 mjeseci u svojstvu prvog oficira palube na brodovima od 3000 BT ili većim u dugoj ili velikoj obalnoj plovidbi, ili

- završen program obuke u skladu sa programom datim u Prilogu A (dio A2) ovog pravilnika, završenu srednju stručnu spremu obrazovni program nautički tehničar ili kadet nautičke struke sa najmanje 24 mjeseca plovidbenog staža u svojstvu prvog oficira palube na brodovima od 3000 BT ili većim;

- najmanje godinu dana plovidbenog staža ostvarenog tokom prethodnih pet godina na dužnostima iz al. 1 ili 2 ovog člana;

- važeće ovlaštenje za prvog oficira palube na brodu od 3000 BT ili većem;
- ovlaštenja iz čl. 30,49, 50, 56 i 58 ovog pravilnika;
- potvrdu o završenoj obuci po programu datom u Prilogu A (dio A15) ovog pravilnika;
- potvrdu o završenoj obuci po programu datom u Prilogu A (dio A16) ovog pravilnika;
- potvrdu o završenoj obuci po programu datom u Prilogu A (dio A17) ovog pravilnika;
- potvrdu o završenoj obuci po programu datom u Prilogu A (dio A19) ovog pravilnika;
- potvrdu o završenoj obuci po programu datom u Prilogu A (dio A20) ovog pravilnika, i
- uvjerenje o zdravstvenoj sposobnosti pomorca.

Ovlaštenje iz stava 1 ovog člana izdaje se pomorcu koji ima već stečeno ovlaštenje o osposobljenosti za prvog oficira palube na brodu od 3000 BT ili većem i završenu srednju stručnu školu, obrazovni program - nautički tehničar, ukoliko završi obuku po programu datom u Prilogu A (dio A1) ovog pravilnika i ispunjava druge uslove iz stava 1 ovog člana.

Član 11

Ovlaštenje za prvog oficira palube na brodu od 3000 BT ili većem (STCW Reg. II/2), izdaje se pomorcu koji ima:

- završene primijenjene osnovne studije nautike ili akademske osnovne studije pomorskih nauka ili akademski osnovni studijski program nautika, ovlaštenje oficira plovidbene straže na brodu od 500 BT ili većem i najmanje 24 mjeseca plovidbenog staža u tom svojstvu na brodovima od 3000 BT ili većim u dugoj ili velikoj obalnoj plovidbi, ili

- završenu srednju stručnu spremu obrazovni program nautički tehničar ili kadet nautičke struke; ovlaštenje oficira plovidbene straže na brodu od 500 BT ili većim i najmanje 36 mjeseci plovidbenog staža u tom svojstvu na brodovima od 3000 BT ili većim u dugoj ili velikoj obalnoj plovidbi i završen program obuke po programu datom u Prilogu A (dio A2) ovog pravilnika;

- ovlaštenja iz čl. 30,49, 50, 56 i 58 ovog pravilnika;
- potvrdu o završenoj obuci po programu datom u Prilogu A (dio A15) ovog pravilnika;
- potvrdu o završenoj obuci po programu datom u Prilogu A (dio A16) ovog pravilnika;
- potvrdu o završenoj obuci po programu datom u Prilogu A (dio A17) ovog pravilnika;
- potvrdu o završenoj obuci po programu datom u Prilogu A (dio A19) ovog pravilnika;
- potvrdu o završenoj obuci po programu datom u Prilogu A (dio A20) ovog pravilnika;
- položen ispit po programu datom u Prilogu B (dio B1) ovog pravilnika; i
- uvjerenje o zdravstvenoj sposobnosti pomorca.

Član 12

Ovlaštenje za zapovjednika broda od 500 BT do 3000 BT (STCW Reg. II/2), izdaje se pomorcu koji ima:

- važeća ovlaštenja za prvog oficira palube na brodu od 500 BT do 3000 BT ili prvog oficira palube na brodu od 3000 BT ili većem ili zapovjednika broda od 3000 BT ili većem i najmanje 12 mjeseci plovidbenog staža ostvarenog tokom prethodnih pet godina na dužnostima iz tih ovlaštenja;

- ovlaštenja iz čl. 30, 49, 50, 56 i 58 ovog pravilnika;
- potvrdu o završenoj obuci po programu datom u Prilogu A (dio A15) ovog pravilnika;
- potvrdu o završenoj obuci po programu datom u Prilogu A (dio A16) ovog pravilnika;
- potvrdu o završenoj obuci po programu datom u Prilogu A (dio A17) ovog pravilnika;
- potvrdu o završenoj obuci po programu datom u Prilogu A (dio A19) ovog pravilnika;
- potvrdu o završenoj obuci po programu datom u Prilogu A (dio A20) ovog pravilnika; i
- uvjerenje o zdravstvenoj sposobnosti pomorca.

Član 13

Ovlaštenje za prvog oficira palube na brodu od 500 BT do 3000 BT (STCW Reg. II/2), izdaje se pomorcu koji ima:

- ovlaštenje oficira plovidbene straže na brodu od 500 BT ili većem;

- najmanje 24 mjeseca plovidbenog staža u svojstvu oficira plovidbene straže na brodu od 500 BT ili većem;

- potvrdu o završenoj obuci po programu datom u Prilogu A (dio A3) ovog pravilnika ili je taj program završio tokom redovnog školovanja sa odgovarajućim fondom sati, što dokazuje potvrdom te škole;

- ovlaštenja iz čl. 30, 49, 50, 56 i 58 ovog pravilnika;
- potvrdu o završenoj obuci po programu datom u Prilogu A (dio A15) ovog pravilnika;
- potvrdu o završenoj obuci po programu datom u Prilogu A (dio A16) ovog pravilnika;
- potvrdu o završenoj obuci po programu datom u Prilogu A (dio A17) ovog pravilnika;
- potvrdu o završenoj obuci po programu datom u Prilogu A (dio A19) ovog pravilnika;
- potvrdu o završenoj obuci po programu datom u Prilogu A (dio A20) ovog pravilnika;
- položen ispit po programu datom u Prilogu B (dio B2) ovog pravilnika; i
- uvjerenje o zdravstvenoj sposobnosti pomorca.

Ovlaštenje iz stava 1 ovog člana izdaje se prvom oficiru palube na brodu od 3000 BT ili većem ili zapovjedniku broda od 3000 BT ili većem koji imaju važeća ovlaštenja, kao i ovlaštenja iz stava 1 alineja 4 i potvrde iz stava 1 al. 5 do 9 ovog člana, ukoliko imaju najmanje 12 mjeseci plovidbenog staža na dužnostima iz tih ovlaštenja, ostvarenih tokom prethodnih pet godina.

Član 14

Ovlaštenje za oficira plovidbene straže na brodu od 500 BT ili većem (STCW Reg. II/1), izdaje se pomorcu koji ima:

- završenu srednju stručnu školu obrazovni program nautički tehničar ili kadet nautičke struke ili završene primijenjene osnovne studije nautike ili akademske osnovne studije pomorskih nauka ili akademski osnovni studijski program nautika;

- najmanje 12 mjeseci plovidbenog staža u svojstvu pripravnika za sticanje zvanja oficira plovidbene straže, od čega najmanje devet mjeseci na brodovima od 500 BT ili većim u dugoj ili velikoj obalnoj plovidbi;

- ovlaštenja iz čl. 30, 49, 50, 56 i 58 ovog pravilnika;
- potvrdu o završenoj obuci po programu datom u Prilogu A (dio A14) ovog pravilnika;
- potvrdu o završenoj obuci po programu datom u Prilogu A (dio A16) ovog pravilnika;
- potvrdu o završenoj obuci po programu datom u Prilogu A (dio A17) ovog pravilnika;
- potvrdu o završenoj obuci po programu datom u Prilogu A (dio A19) ovog pravilnika;
- potvrdu o završenoj obuci po programu datom u Prilogu A (dio A20) ovog pravilnika;
- položen ispit po programu datom u Prilogu B (dio VZ) ovog pravilnika; i
- uvjerenje o zdravstvenoj sposobnosti pomorca.

Plovidbeni staž iz stava 1 alineja 2 ovog člana ostvaruje se poslije sticanja odgovarajuće stručne spreme.

Član 15

Ovlaštenje za zapovjednika broda do 500 BT u maloj obalnoj plovidbi (STCW Reg. II/3), izdaje se pomorcu koji ima:

- najmanje 18 mjeseci plovidbenog staža u svojstvu oficira plovidbene straže na brodu do 500 BT u maloj obalnoj plovidbi ili najmanje 12 mjeseci plovidbenog staža u svojstvu oficira plovidbene straže na brodu od 500 BT ili većem, od čega najmanje godinu dana plovidbenog staža ostvarenog tokom prethodnih pet godina na tim dužnostima;

- ovlaštenja iz čl. 31,49, 50 i 56 ovog pravilnika;
- potvrdu o završenoj obuci po programu datom u Prilogu A (dio A13) ovog pravilnika;
- potvrdu o završenoj obuci po programu datom u Prilogu A (dio A16) ovog pravilnika;
- potvrdu o završenoj obuci po programu datom u Prilogu A (dio A19) ovog pravilnika; i

- uvjerenje o zdravstvenoj sposobnosti pomorca.

Član 16

Ovlašćenje za oficira plovidbene straže na brodu do 500 BT u maloj obalnoj plovidbi (STCW Reg. II/3), izdaje se pomorcu koji ima:

- najmanje 24 mjeseca plovidbenog staža u svojstvu kormilara;
- potvrdu o završenoj obuci po programu datom u Prilogu A (dio A4) ovog pravilnika;
- ovlaštenja iz čl. 31, 49, 50 i 56 ovog pravilnika;
- potvrdu o završenoj obuci po programu datom u Prilogu A (dio A13) ovog pravilnika;
- potvrdu o završenoj obuci po programu datom u Prilogu A (dio A16) ovog pravilnika;
- potvrdu o završenoj obuci po programu datom u Prilogu A (dio A19) ovog pravilnika;
- položen ispit po programu datom u Prilogu B (dio B4) ovog pravilnika; i
- uvjerenje o zdravstvenoj sposobnosti pomorca.

Član 17

Ovlašćenje za kormilara (STCW Reg. II/5), izdaje se pomorcu koji ima:

- ovlaštenja iz čl. 49 i 56 ovog pravilnika;
- najmanje 18 mjeseci plovidbenog staža u svojstvu člana plovidbene straže na brodovima od 500 BT ili većim; ili
- najmanje 12 mjeseci plovidbenog staža u svojstvu člana plovidbene straže na brodovima od 500 BT ili većim i koji je završio obuku po programu datom u Prilogu A (dio A5) ovog pravilnika;
- položen ispit po programu datom u Prilogu B (dio B5) ovog pravilnika; i
- uvjerenje o zdravstvenoj sposobnosti pomorca.

Izuzetno od stava 1 ovog člana ovlaštenje kormilara izdaje se pomorcu koji ima ovlaštenje na radnom nivou odgovornosti, ako ima najmanje 12 mjeseci plovidbenog staža na dužnosti iz tog ovlaštenja za period njegovog važenja.

Član 18

Ovlašćenje za člana plovidbene straže (STCW Reg. II/4), izdaje se pomorcu koji ima:

- najmanje šest mjeseci plovidbenog staža kao član posade u službi palube na brodu od 500 BT ili većem;
- potvrdu o završenoj obuci po programu datom u Prilogu A (dio A6) ovog pravilnika;
- ovlaštenja iz čl. 49 i 56 ovog pravilnika;
- položen ispit po programu datom u Prilogu B (dio B6) ovog pravilnika; i
- uvjerenje o zdravstvenoj sposobnosti pomorca.

Član 19

Pomorcu u službi mašine mogu se izdati sljedeća ovlaštenja o osposobljenosti:

- upravitelj mašine na brodu sa mašinskim kompleksom pogonske snage od 3000 kW ili jačim (STCW Reg. III/2);
- drugi oficir mašine na brodu sa mašinskim kompleksom pogonske snage od 3000 kW ili jačim (STCW Reg. III/2);
- upravitelj mašine na brodu sa mašinskim kompleksom pogonske snage od 750 kW do 3000 kW (STCW Reg. III/2);
- drugi oficir mašine na brodu sa mašinskim kompleksom pogonske snage od 750 kW do 3000 kW (STCW Reg. III/2);
- oficir plovidbene straže u mašinskom odjeljenju na brodu sa mašinskim kompleksom pogonske snage od 750 kW ili jačim (STCW Reg. III/1);
- oficir za elektrotehniku (STCW Reg. III/6);
- mazač (STCW Reg. III/5);
- član plovidbene straže u mašinskom odjeljenju (STCW Reg. III/4); i
- član posade za elektrotehniku (STCW Reg. III/7).

Član 20

Ovlašćenje za upravitelja mašine na brodu sa mašinskim kompleksom pogonske snage od 3000 kW ili jačim (STCW Reg. III/2), izdaje se pomorcu koji ima:

- završene primijenjene osnovne studije brodomašinstva ili akademske osnovne studije pomorskih nauka ili akademski osnovni studijski program brodomašinstvo sa najmanje 36 mjeseci plovidbenog staža kao oficir plovidbene straže u mašinskom odjeljenju na brodu sa mašinskim kompleksom pogonske snage od 3000 kW ili jačim ili 24 mjeseci plovidbenog staža od čega najmanje 12 mjeseci u svojstvu drugog oficira mašine na brodovima sa mašinskim kompleksom pogonske snage od 3000 kW ili jačim, ili
- završenu obuku po programu datom u Prilogu A (dio A22) ovog pravilnika i završenu srednju stručnu školu, obrazovni program brodomašinski tehničar ili kadet brodomašinske struke sa najmanje 24 mjeseci plovidbenog staža u svojstvu drugog oficira mašine na brodu sa mašinskim kompleksom pogonske snage od 3000 kW ili jačim;
- najmanje 12 mjeseci plovidbenog staža tokom prethodnih pet godina na dužnostima iz stava 1 al. 1 ili 2 ovog člana;
- važeće ovlaštenje o osposobljenosti za drugog oficira mašine na brodu sa mašinskim kompleksom pogonske snage od 3000 kW ili jačim;
- ovlaštenja iz čl. 49, 50 i 56 ovog pravilnika;
- potvrdu o završenoj obuci po programu datom u Prilogu A (dio A16) ovog pravilnika;
- potvrdu o završenoj obuci po programu datom u Prilogu A (dio A18) ovog pravilnika;
- potvrdu o završenoj obuci po programu datom u Prilogu A (dio A19) ovog pravilnika;
- potvrdu o završenoj obuci za rad sa visokim naponom -upravljački nivo po programu datom u Prilogu A (dio A29) ovog pravilnika;
- uvjerenje o zdravstvenoj sposobnosti pomorca.

Ovlašćenje iz stava 1 ovog člana izdaje se pomorcu koji ima već stečeno ovlaštenje o osposobljenosti za drugog oficira mašine na brodu od 3000 kW ili jačim, i završenu srednju stručnu školu, obrazovni program - brodomašinski tehničar, ukoliko završi obuku po programu datom u Prilogu A (dio A21) ovog pravilnika i ispunjava druge uslove iz stava 1 ovog člana.

Član 21

Ovlašćenje za drugog oficira mašine na brodu sa mašinskim kompleksom pogonske snage od 3000 kW ili jačim (STCW Reg. III/2), izdaje se pomorcu koji ima:

- završene primijenjene osnovne studije brodomašinstva ili akademske osnovne studije pomorskih nauka ili akademski osnovni studijski program brodomašinstvo i najmanje 24 mjeseci plovidbenog staža u svojstvu oficira plovidbene straže u mašinskom odjeljenju na brodovima sa mašinskim kompleksom pogonske snage od 3000 kW ili jačim, ili
- završenu srednju stručnu školu obrazovni program brodomašinski tehničar ili kadet brodomašinske struke i ovlaštenje oficira plovidbene straže u mašinskom odjeljenju na brodu sa mašinskim kompleksom pogonske snage od 750 kW ili jačim sa najmanje 36 mjeseci plovidbenog staža u tom svojstvu na brodovima od 3000 kW ili jačim i završen program obuke po programu datom u Prilogu A (dio A22) ovog pravilnika;
- ovlaštenja iz čl. 49, 50 i 56 ovog pravilnika;
- potvrdu o završenoj obuci po programu datom u Prilogu A (dio A16) ovog pravilnika;
- potvrdu o završenoj obuci po programu datom u Prilogu A (dio A18) ovog pravilnika;
- potvrdu o završenoj obuci po programu datom u Prilogu A (dio A19) ovog pravilnika;
- potvrdu o završenoj obuci za rad sa visokim naponom - upravljački nivo po programu datom u Prilogu A (dio A29) ovog pravilnika;
- položen ispit po programu datom u Prilogu B (dio B13) ovog pravilnika; i
- uvjerenje o zdravstvenoj sposobnosti pomorca.

Član 22

Ovlašćenje za upravitelja mašine na brodu sa mašinskim kompleksom pogonske snage od 750 kW do 3000 kW (STCW Reg. III/3), izdaje se pomorcu koji ima:

- važeća ovlašćenja za drugog oficira mašine na brodu sa mašinskim kompleksom pogonske snage od 750 kW do 3000 kW ili drugog oficira mašine na brodu sa mašinskim kompleksom pogonske snage od 3000 kW ili jačim ili upravitelja mašine na brodu sa mašinskim kompleksom pogonske snage od 3000 kW ili jačim i najmanje 12 mjeseci plovidbenog staža ostvarenih tokom prethodnih pet godina na dužnostima iz tih ovlašćenja;

- ovlašćenja iz čl. 49, 50 i 56 ovog pravilnika;
- potvrdu o završenoj obuci po programu datom u Prilogu A (dio A16) ovog pravilnika;
- potvrdu o završenoj obuci po programu datom u Prilogu A (dio A18) ovog pravilnika;
- potvrdu o završenoj obuci po programu datom u Prilogu A (dio A19) ovog pravilnika;
- potvrdu o završenoj obuci za rad sa visokim naponom -upravljački nivo po programu datom u Prilogu A (dio A29) ovog pravilnika;
- uvjerenje o zdravstvenoj sposobnosti pomorca.

Član 23

Ovlašćenje za drugog oficira mašine na brodu sa mašinskim kompleksom pogonske snage od 750 kW do 3000 kW (STCW Reg. III/3), izdaje se pomorcu koji ima:

- ovlašćenje oficira plovidbene straže na brodu sa mašinskim kompleksom pogonske snage od 750 kW ili jačem;
- najmanje 24 mjeseca plovidbenog staža u svojstvu oficira plovidbene straže u mašinskom odjeljenju na brodu sa mašinskim kompleksom pogonske snage od 750 kW ili jačem;

- potvrdu o završenoj obuci po programu datom u Prilogu A (dio A23) ovog pravilnika, ili je taj program završio tokom redovnog školovanja sa odgovarajućim fondom sati što dokazuje potvrdom te škole,;

- ovlašćenja iz čl. 49, 50 i 56 ovog pravilnika;
- potvrdu o završenoj obuci po programu datom u Prilogu A (dio A16) ovog pravilnika;
- potvrdu o završenoj obuci po programu datom u Prilogu A (dio A18) ovog pravilnika;
- potvrdu o završenoj obuci po programu datom u Prilogu A (dio A19) ovog pravilnika;
- potvrdu o završenoj obuci za rad sa visokim naponom - upravljački nivo po programu datom u Prilogu A (dio A29) ovog pravilnika;
- položen ispit po programu datom u Prilogu B (dio B14) ovog pravilnika; i
- uvjerenje o zdravstvenoj sposobnosti pomorca.

Ovlašćenje iz stava 1 ovog člana izdaje se drugom oficiru mašine na brodu sa mašinskim kompleksom pogonske snage od 3000 kW ili jačim ili upravitelju mašine na brodu sa mašinskim kompleksom pogonske snage od 3000 kW ili jačim koji imaju važeća ovlašćenja kao i ovlašćenja iz stava 1 alineja 4 i potvrde iz stava 1 al. 5 do 8 ovog člana, sa najmanje 12 mjeseci plovidbenog staža na dužnostima iz tih ovlašćenja ostvarenih tokom prethodnih pet godina.

Član 24

Ovlašćenje za oficira plovidbene straže u mašinskom odjeljenju na brodu sa mašinskim kompleksom pogonske snage od 750 kW ili jačim (STCW Reg. III/1), izdaje se pomorcu koji ima:

- završenu srednju stručnu školu, obrazovni program brodomašinski tehničar ili kadet brodomašinske struke ili primijenjene osnovne studije brodomašinstva ili akademske osnovne studije pomorskih nauka ili akademski osnovni studijski program brodomašinstva;

- najmanje 12 mjeseci plovidbenog staža u svojstvu pripravnika za sticanje zvanja oficira plovidbene straže u mašinskom odjeljenju na brodu sa mašinskim kompleksom pogonske snage od 750 kW ili jačim, od čega najmanje devet mjeseci na brodu sa mašinskim kompleksom pogonske snage od 3000 kW ili jačim;

- ovlašćenja iz čl. 49, 50 i 56 ovog pravilnika;
- potvrdu o završenoj obuci po programu datom u Prilogu A (dio A16) ovog pravilnika;
- potvrdu o završenoj obuci po programu datom u Prilogu A (dio A18) ovog pravilnika;
- potvrdu o završenoj obuci po programu datom u Prilogu A (dio A19) ovog pravilnika;
- potvrdu o završenoj obuci zarad sa visokim naponom - radni nivo po programu datom u Prilogu A (dio A29a) ovog pravilnika;
- položen ispit po programu datom u Prilogu B (dio B15) ovog pravilnika; i
- uvjerenje o zdravstvenoj sposobnosti pomorca.

Plovidbeni staž iz stava 1 alineja 2 ovog člana obavlja se poslije sticanja odgovarajuće stručne spreme.

Član 25

Ovlašćenje za mazača (STCW Reg. III/5), izdaje se pomorcu koji ima:

- ovlašćenja iz čl. 49 i 56 ovog pravilnika;

- najmanje 12 mjeseci plovidbenog staža u svojstvu člana plovidbene straže u mašinskom odjeljenju na brodovima pogonske snage od 750 kW ili jačim, ili

- najmanje šest mjeseci plovidbenog staža u tom svojstvu na brodovima pogonske snage od 750 kW ili jačim i koji je završio obuku po programu datom u Prilogu A (dio A24) ovog pravilnika;

- položen ispit po programu datom u Prilogu B (dio B16) ovog pravilnika; i
- uvjerenje o zdravstvenoj sposobnosti pomorca.

Izuzetno od stava 1 ovog člana ovlašćenje mazača izdaje se pomorcu koji ima ovlašćenje na radnom nivou odgovornosti, ako ima najmanje 12 mjeseci plovidbenog staža na dužnosti iz tog ovlašćenja, za period njegovog važenja.

Član 26

Ovlašćenje za člana plovidbene straže u mašinskom odjeljenju (STCW Reg. III/4), izdaje se pomorcu koji ima:

- najmanje šest mjeseci plovidbenog staža kao član posade u službi mašine na brodu sa mašinskim kompleksom pogonske snage od 750 kW ili jačim;

- potvrdu o završenoj obuci po programu datom u Prilogu A (dio A25) ovog pravilnika;
- ovlašćenja iz čl. 49 i 56 ovog pravilnika;
- položen ispit, po programu datom u Prilogu B (dio B17) ovog pravilnika; i
- uvjerenje o zdravstvenoj sposobnosti pomorca.

Član 27

Ovlašćenje za oficira za elektrotehniku (STCW Reg. III/6), izdaje se pomorcu koji ima:

- završen najmanje četvrti stepen stručne spreme elektro struke ili primijenjene ili akademske osnovne studije pomorske elektrotehnike ili primijenjene ili akademske osnovne studije elektrotehnike ili pomorski radio telegrafski odsjek ili odsjek za pomorske komunikacije i automatiku ili odsjeka za pomorsku elektrotehniku;

- najmanje 12 mjeseci plovidbenog staža na brodu u svojstvu pripravnika za sticanje zvanja oficira za elektrotehniku;
- potvrdu o završenoj obuci po programu datom u Prilogu A (dio A16) ovog pravilnika;
- potvrdu o završenoj obuci po programu datom u Prilogu A (dio A19) ovog pravilnika;
- potvrdu o završenoj obuci po programu datom u Prilogu A (dio A27) ovog pravilnika;
- ovlašćenja iz čl. 49, 50 i 56 ovog pravilnika;
- položen ispit po programu datom u Prilogu B (dio B19) ovog pravilnika; i
- uvjerenje o zdravstvenoj sposobnosti pomorca.

Ovlašćenje iz stava 1 ovog člana izdaje se pomorcu koji je već obavljao poslove brodskog električara ili brodskog elektroničara i koji ima:

- završen najmanje četvrti stepen stručne škole - elektro struke ili završene primijenjene ili akademske osnovne studije elektrotehnike ili

završen pomorsko radio telegrafski odsjek ili odsjek za pomorske komunikacije i automatiku ili odsjek za pomorsku elektrotehniku;

- najmanje 36 mjeseci plovidbenog staža na poslovima brodskog električara ili brodskog elektroničara na brodu;
- potvrdu o završenoj obuci za rukovanje i održavanje sistema napona preko 1000 V po programu datom u Prilogu A (dio A27 tačka 8) ovog pravilnika;

- položen ispit po programu datom u prilogu B (dio B19) ovog pravilnika.

Ovlašćenje iz stava 1 ovog člana izdaje se i pomorcu koji ima:

- završenu stručnu spremu iz stava 2 alineje 1 ovog člana;
- najmanje 12 mjeseci plovidbenog staža na poslovima brodskog električara ili brodskog elektroničara na brodu;
- potvrdu o osposobljenosti po programu datom u Prilogu A (dio A27) ovog pravilnika;
- položen ispit po programu datom u prilogu B (dio B19) ovog pravilnika.

Ovlašćenje iz stava 1 ovog člana izdaje se i pomorcu koji ima:

- završene primijenjene ili akademske osnovne studije pomorske elektrotehnike;
- najmanje 12 mjeseci plovidbenog staža na poslovima brodskog električara ili brodskog elektroničara na brodu;
- potvrdu o završenoj obuci za rukovanje i održavanje sistema napona preko 1000 V po programu datom u Prilogu A (dio A27 tačka 8) ovog pravilnika;

- položen ispit po programu datom u prilogu B (dio B19) ovog pravilnika.

Ovlašćenje iz st. 2 do 4 ovog člana izdaje se pomorcu koji ima ovlaštenje iz stava 1 alineje 6 i potvrde iz al. 3 i 4 ovog člana.

Član 28

Ovlašćenje za člana posade za elektrotehniku (STCW Reg III/7), izdaje se pomorcu koji ima:

- završenu srednju stručnu školu, obrazovni program elektrotehnika u trajanju od najmanje tri godine i završenu obuku po programu datom u Prilogu A (dio A28) ovog pravilnika;

- ovlaštenja iz čl. 49 i 56 ovog pravilnika;

- najmanje 12 mjeseci plovidbenog staža na brodu kao pomorac u dijelu posade za elektrotehniku;

- položen ispit po programu datom u Prilogu B (dio B20) ovog pravilnika; i

- uvjerenje o zdravstvenoj sposobnosti pomorca.

Ovlašćenje iz stava 1 ovog člana izdaje se pomorcu koji je već obavljao poslove brodskog električara na brodu i koji ima:

- završen najmanje treći stepen stručne škole - elektro struke;

- najmanje 36 mjeseci plovidbenog staža na poslovima brodskog električara na brodu;

- položen ispit po programu datom u prilogu B (dio B20) ovog pravilnika.

Ovlašćenje iz stava 1 ovog člana izdaje se i pomorcu koji ima:

- najmanje 12 mjeseci plovidbenog staža na poslovima brodskog električara na brodu;

- potvrdu o završenoj obuci po programu datom u prilogu A (dio A28) ovog pravilnika;

- položen ispit po programu datom u prilogu B (dio B20) ovog pravilnika.

Ovlašćenje iz st. 2 i 3 ovog člana izdaje se pomorcu koji ima ovlaštenje iz stava 1 alineje 2 ovog člana.

Član 29

Pomorcima u GMDSS radio-službi mogu se izdati sljedeća ovlaštenja o osposobljenosti:

- GMDSS radio-operator sa opštim ovlaštenjem (STCW Reg. IV/2);

- GMDSS radio-operator sa ograničenim ovlaštenjem (STCW Reg. IV/2); i

- VHF DSC radio-operator (CEPT 31-04E).

Član 30

Ovlašćenje za GMDSS radio-operatora sa opštim ovlaštenjem (STCW Reg. IV/2), izdaje se pomorcu koji ima:

- završenu srednju stručnu školu, obrazovni program nautika ili primijenjene ili akademske osnovne studije nautike ili akademske osnovne studije pomorskih nauka ili akademski osnovni studijski program nautika;

- najmanje 12 mjeseci plovidbenog staža na brodu u svojstvu pripravnika palube ili najmanje 12 mjeseci radnog staža na pomorskoj obalnoj radio stanici;

- potvrdu o završenoj obuci po programu datom u Prilogu A (dio A30) ovog pravilnika;

- položen ispit po programu datom u Prilogu B (dio B21) ovog pravilnika; i

- uvjerenje o zdravstvenoj sposobnosti pomorca.

Član 31

Ovlašćenje za GMDSS radio-operatora sa ograničenim ovlaštenjem (STCW Reg. IV/2), izdaje se pomorcu koji ima:

- potvrdu o završenoj obuci po programu datom u Prilogu A (dio A31) ovog pravilnika;

- položen ispit po programu datom u Prilogu B (dio B22) ovog pravilnika; i

- uvjerenje o zdravstvenoj sposobnosti pomorca.

Ovlašćenje iz stava 1 ovog člana izdaje se pomorcu za poslove radio-veza samo na brodovima koji plove u području A1.

Ovlašćenje iz stava 1 ovog člana izdaje se pomorcu koji ima važeće ovlaštenje za GMDSS radio-operatora sa opštim ovlaštenjem za period važenja opšteg ovlaštenja.

Član 32

Ovlašćenje za VHF DSC radio-operatora (CEPT 31-04E), izdaje se pomorcu koji ima:

- potvrdu o završenoj obuci po programu datom u Prilogu A (dio A32) ovog pravilnika;

- položen ispit po programu datom u Prilogu B (dio B23) ovog pravilnika; i

- uvjerenje o zdravstvenoj sposobnosti pomorca.

Ovlašćenje iz stava 1 ovog člana izdaje se pomorcu za poslove radio-veza samo na brodovima koji plove u području A1.

Ovlašćenje iz stava 1 ovog člana izdaje se pomorcu koji ima opšte ili ograničeno ovlaštenje za GMDSS radio-operatora.

Ovlašćenje iz stava 1 ovog člana izdaje se na Obrascu 2 koji je sastavni dio ovog pravilnika.

Član 33

Ovlašćenje za zapovjednika broda do 100 BT u maloj obalnoj plovidbi, izdaje se pomorcu koji ima:

- ovlaštenja iz člana 49 ovog pravilnika;

- najmanje 24 mjeseca plovidbenog staža u svojstvu člana plovidbene straže ili komilara ili najmanje pet godina plovidbenog staža u svojstvu momara motoriste;

- potvrdu o završenoj obuci po programu datom u Prilogu A (dio A7) ovog pravilnika;

- ovlaštenje o osposobljenosti za GMDSS radio-operatora sa ograničenim ovlaštenjem;

- potvrdu o završenoj obuci po programu datom u Prilogu A (dio A13) ovog pravilnika;

- položen ispit po programu datom u Prilogu B (dio B7) ovog pravilnika; i

- uvjerenje o zdravstvenoj sposobnosti pomorca.

Pomorcima u službi palube koji imaju važeće ovlaštenje na upravljačkom nivou odgovornosti i pomorcima na radnom nivou odgovornosti ako imaju najmanje 12 mjeseci plovidbenog staža na dužnostima iz tog ovlaštenja, izdaje se ovlaštenje iz stava 1 ovog člana, za period važenja tih ovlaštenja.

Član 34

Ovlašćenje za zapovjednika broda do 200 BT u unutrašnjim morskim vodama i teritorijalnom moru Cme Gore, izdaje se pomorcu koji ima:

- ovlaštenja iz člana 49 ovog pravilnika;

- najmanje 12 mjeseci plovidbenog staža u službi palube ili u svojstvu člana plovidbene straže ili u svojstvu kormilara ili najmanje pet godina plovidbenog staža u svojstvu momara motoriste;
- potvrdu o završenoj obuci po programu datom u Prilogu A (dio A8) ovog pravilnika;
- ovlaštenje o osposobljenosti za GMDSS radio-operatora sa ograničenim ovlaštenjem;
- potvrdu o završenoj obuci po programu datom u Prilogu A (dio A13) ovog pravilnika;
- položen ispit po programu datom u Prilogu B (dio B8) ovog pravilnika; i
- uvjerenje o zdravstvenoj sposobnosti pomorca.

Pomorcima u službi palube koji imaju važeće ovlaštenje na upravljačkom nivou odgovornosti i pomorcima na radnom nivou odgovornosti ako imaju najmanje 12 mjeseci plovidbenog staža na dužnostima iz tog ovlaštenja, izdaje se ovlaštenje iz stava 1 ovog člana za period važenja tih ovlaštenja.

Član 35

Ovlaštenje za oficira plovidbene straže na brodu do 1000 BT u unutrašnjim morskim vodama i teritorijalnom moru Crne Gore, izdaje se pomorcima koji imaju:

- ovlaštenja iz člana 49 ovog pravilnika;
- najmanje 24 mjeseca plovidbenog staža u svojstvu kormilara ili najmanje 36 mjeseci u svojstvu plovidbene straže;
- potvrdu o završenoj obuci po programu datom u Prilogu A (dio A8) ovog pravilnika;
- ovlaštenje o osposobljenosti za GMDSS radio-operatora sa ograničenim ovlaštenjem;
- potvrdu o završenoj obuci po programu datom u Prilogu A (dio A13) ovog pravilnika;
- položen ispit po programu datom u Prilogu B (dio B8) ovog pravilnika; i
- uvjerenje o zdravstvenoj sposobnosti pomorca.

Pomorcima u službi palube koji imaju važeće ovlaštenje na upravljačkom nivou odgovornosti i pomorcima na radnom nivou odgovornosti ako imaju najmanje 12 mjeseci plovidbenog staža na dužnostima iz tog ovlaštenja, izdaje se ovlaštenje iz stava 1 ovog člana za period važenja tih ovlaštenja.

Član 36

Ovlaštenje za zapovjednika broda do 1000 BT u unutrašnjim morskim vodama i teritorijalnom moru Crne Gore, izdaje se pomorcima koji imaju:

- najmanje 24 mjeseca plovidbenog staža u svojstvu zapovjednika broda do 200 BT u unutrašnjim morskim vodama i teritorijalnom moru Crne Gore ili najmanje 12 mjeseci plovidbenog staža u svojstvu oficira plovidbene straže na brodu do 1000 BT u unutrašnjim morskim vodama i teritorijalnom moru Crne Gore; i
- uvjerenje o zdravstvenoj sposobnosti pomorca.

Pomorcima u službi palube koji imaju važeće ovlaštenje na upravljačkom nivou odgovornosti i pomorcima na radnom nivou odgovornosti ako imaju najmanje 12 mjeseci plovidbenog staža na dužnostima iz tog ovlaštenja, izdaje se ovlaštenje iz stava 1 ovog člana za period važenja tih ovlaštenja.

Član 37

Ovlaštenje za voditelja jahte do 100 BT, izdaje se pomorcima koji imaju:

- najmanje 12 mjeseci plovidbenog staža na brodu ili jahti od 25 BT ili više ili tri godine plovidbenog iskustva kao voditelj čamca;
- potvrdu o završenoj obuci po programu datom u Prilogu A (dio A11) ovog pravilnika;
- položen ispit po programu datom u Prilogu B (dio B11) ovog pravilnika; i
- uvjerenje o zdravstvenoj sposobnosti pomorca.

Pomorac u službi palube, kojem su izdata ovlaštenja na radnom ili upravljačkom nivou odgovornosti, za izdavanje ovlaštenja iz stava 1 ovog člana, treba da završi obuku po programu datom u Prilogu A (dio A11 tačka 3), a pomorac u službi mašine treba da završi obuku po programu datom u Prilogu A (dio A11 osim tačke 3), i položi ispit po programu datom u Prilogu B (dio B11), koji se odnosi na oficira palube odnosno oficira mašine.

Plovidbeni staž iz stava 1 alineja 1 ovog člana dokazuje se ovjerenom kopijom popisa posade ili potvrdom vlasnika jahte i potvrdom o registraciji jahte za jahtu strane državne pripadnosti ili potvrdom pomorske kompanije ili agencije koja je posredovala pri ukrcaju.

Član 38

Ovlaštenje za voditelja jahte do 200 BT, izdaje se pomorcima koji imaju:

- najmanje 12 mjeseci plovidbenog staža u svojstvu voditelja jahte do 100 BT koje je izdala organizaciona jedinica Ministarstva saobraćaja i pomorstva (u daljem tekstu: Lučka kapetanija) ili ima najmanje ovlaštenje na pomoćnom nivou odgovornosti i 12 mjeseci plovidbenog staža u tom svojstvu;
- potvrdu o završenoj obuci po programu datom u Prilogu A (dio A10) ovog pravilnika;
- položen ispit po programu datom u Prilogu B (dio B10) ovog pravilnika; i
- uvjerenje o zdravstvenoj sposobnosti pomorca.

Pomorac u službi palube, kojem su izdata ovlaštenja na radnom ili upravljačkom nivou odgovornosti, za izdavanje ovlaštenja iz stava 1 ovog člana, treba da završi obuku po programu datom u Prilogu A (dio A10 tačka 3), a pomorac u službi mašine treba da završi obuku po programu datom u Prilogu A (dio A10 osim tačke 3), i položi ispit po programu datom u Prilogu B (dio B10), koji se odnosi na oficira palube odnosno oficira mašine.

Plovidbeni staž iz stava 1 alineja 1 ovog člana dokazuje se ovjerenom kopijom popisa posade ili potvrdom vlasnika jahte i potvrdom o registraciji jahte za jahtu strane državne pripadnosti ili potvrdom pomorske kompanije ili agencije koja je posredovala pri ukrcaju.

Član 39

Ovlaštenje za voditelja jahte do 500 BT, izdaje se pomorcima koji imaju:

- najmanje 12 mjeseci plovidbenog staža u svojstvu voditelja jahte do 200 BT ili najmanje 24 mjeseca plovidbenog staža u svojstvu voditelja jahte do 100 BT koje je izdala Lučka kapetanija ili ovlaštenje na radnom ili upravljačkom nivou odgovornosti;
- potvrdu o završenoj obuci po programu datom u Prilogu A (dio A9) ovog pravilnika;
- potvrdu o položenom ispitu po programu datom u Prilogu B (dio B9) ovog pravilnika; i
- uvjerenje o zdravstvenoj sposobnosti pomorca.

Pomorac u službi palube, kojem su izdata ovlaštenja na radnom ili upravljačkom nivou odgovornosti, za izdavanje ovlaštenja iz stava 1 ovog člana, treba da završi obuku po programu datom u Prilogu A (dio A9 tačke 2 i 3), a pomorac u službi mašine treba da završi obuku po programu datom u Prilogu A (dio A9 osim tačaka 2 i 3), i položi ispit po programu datom u Prilogu B (dio B9), koji se odnosi na oficira palube odnosno oficira mašine.

Plovidbeni staž iz stava 1 alineja 1 ovog člana dokazuje se ovjerenom kopijom popisa posade i potvrdom vlasnika jahte i potvrdom o registraciji jahte za jahtu strane državne pripadnosti ili potvrdom pomorske kompanije ili agencije koja je posredovala pri ukrcaju.

Član 40

Ovlaštenje za momara motoristu, izdaje se pomorcima koji imaju:

- najmanje 12 mjeseci plovidbenog staža na brodu od 25 BT ili više, odnosno snage motora od 150 kW ili više ili tri godine plovidbenog iskustva kao voditelj čamca;
- potvrdu o završenoj obuci po programu datom u Prilogu A (dio A12) ovog pravilnika;
- položen ispit po programu datom u Prilogu B (dio B12) ovog pravilnika, i
- uvjerenje o zdravstvenoj sposobnosti pomorca;

Pomorac kome je izdato ovlaštenje iz stava 1 ovog člana ima pravo da zapovijeda brodom do 25 BT, kao i da upravlja brodskim mašinskim kompleksom pogonske snage do 150 kW, a ukoliko ima najmanje pet godina plovidbenog staža u tom svojstvu može da upravlja

brodskim mašinskim kompleksom pogonske snage do 300 kW.

Pomorac u službi palube, kojem su izdata ovlaštenja na radnom ili upravljačkom nivou odgovornosti, za izdavanje ovlaštenja iz stava 1 ovog člana, treba da završi obuku po programu datom u Prilogu A (dio A12 tačka 3), a pomorac u službi mašine treba da završi obuku po programu datom u Prilogu A (dio A12 osim tačke 3), i položi ispit po programu datom u Prilogu B (dio B12), koji se odnosi na oficira palube odnosno oficira mašine.

Član 41

Ovlaštenje za oficira plovdbene straže u mašinskom odjeljenju na brodu sa mašinskim kompleksom pogonske snage do 750 kW, izdaje se pomorcu koji ima:

- najmanje 18 mjeseci plovdbenog staža u svojstvu mazača ili člana plovdbene straže u mašinskom odjeljenju;
- potvrdu o završenoj obuci po programu datom u Prilogu A (dio A26) ovog pravilnika;
- ovlaštenja iz člana 49 ovog pravilnika;
- položen ispit po programu datom u Prilogu B (dio B18) ovog pravilnika; i
- uvjerenje o zdravstvenoj sposobnosti pomorca.

Pomorcu u službi mašine koji ima važeće ovlaštenje na upravljačkom nivou odgovornosti i pomorcu na radnom nivou odgovornosti ako ima najmanje 12 mjeseci plovdbenog staža na dužnostima iz tog ovlaštenja izdaje se ovlaštenje iz stava 1 ovog člana za period važenja tog ovlaštenja.

Član 42

Ovlaštenje za upravitelja mašine na brodu sa mašinskim kompleksom pogonske snage do 750 kW, izdaje se pomorcu koji ima:

- najmanje 12 mjeseci plovdbenog staža u svojstvu oficira plovdbene straže u mašinskom odjeljenju na brodu sa mašinskim kompleksom pogonske snage do 750 kW;
- ovlaštenja iz člana 49 ovog pravilnika; i
- uvjerenje o zdravstvenoj sposobnosti pomorca.

Pomorcu u službi mašine koji ima važeće ovlaštenje na upravljačkom nivou odgovornosti i pomorcu na radnom nivou odgovornosti ako ima najmanje 12 mjeseci plovdbenog staža na dužnostima iz tog ovlaštenja izdaje se ovlaštenje iz stava 1 ovog člana za period važenja tog ovlaštenja.

Član 43

Ovlaštenje za oficira plovdbene straže u mašinskom odjeljenju na brodu sa mašinskim kompleksom pogonske snage do 1000 kW u unutrašnjim morskim vodama i teritorijalnom moru Crne Gore, izdaje se pomorcu koji ima:

- najmanje šest mjeseci plovdbenog staža u svojstvu oficira plovdbene straže u mašinskom odjeljenju na brodu sa mašinskim kompleksom pogonske snage do 750 kW ili najmanje 24 mjeseca plovdbenog staža u svojstvu mazača ili najmanje 36 mjeseci u svojstvu člana plovdbene straže u mašinskom odjeljenju;
- potvrdu o završenoj obuci po programu datom u Prilogu A (dio A26) ovog pravilnika;
- ovlaštenja iz člana 49 ovog pravilnika;
- položen ispit po programu datom u Prilogu B (dio B18) ovog pravilnika; i
- uvjerenje o zdravstvenoj sposobnosti pomorca.

Pomorcu u službi mašine koji ima važeće ovlaštenje na upravljačkom nivou odgovornosti i pomorcu na radnom nivou odgovornosti ako ima najmanje 12 mjeseci plovdbenog staža na dužnostima iz tog ovlaštenja izdaje se ovlaštenje iz stava 1 ovog člana za period važenja tog ovlaštenja.

Član 44

Ovlaštenje za upravitelja mašine na brodu sa mašinskim kompleksom pogonske snage do 1000 kW u unutrašnjim morskim vodama i teritorijalnom moru Crne Gore, izdaje se pomorcu koji ima:

- najmanje 12 mjeseci plovdbenog staža u svojstvu oficira plovdbene straže u mašinskom odjeljenju na brodu sa mašinskim kompleksom pogonske snage do 1000 kW ili upravitelja mašine na brodu sa mašinskim kompleksom pogonske snage do 750 kW;
- ovlaštenja iz člana 49 ovog pravilnika; i
- uvjerenje o zdravstvenoj sposobnosti pomorca.

Pomorcu u službi mašine kojem je izdato ovlaštenje na upravljačkom nivou odgovornosti i pomorcu na radnom nivou odgovornosti ako ima najmanje 12 mjeseci plovdbenog staža na dužnostima iz tog ovlaštenja izdaje se ovlaštenje iz stava 1 ovog člana za period važenja tog ovlaštenja.

Član 45

Ovlaštenje za broskog mehaničara, izdaje se pomorcu koji ima:

- završenu srednju stručnu spremu, obrazovni program mašinstvo i obrada metala u trajanju od najmanje tri godine;
- ovlaštenja iz člana 49 ovog pravilnika;
- najmanje šest mjeseci plovdbenog staža na brodu u službi mašine snage veće od 750 kW; i
- uvjerenje o zdravstvenoj sposobnosti pomorca.

Član 46

Ovlaštenje za broskog kuvara, izdaje se pomorcu koji ima:

- završenu srednju stručnu spremu, obrazovni program kuvar u trajanju od najmanje tri godine i najmanje šest mjeseci plovdbenog staža na brodu od 500 BT ili većem u brodskoj kuhinji ili osnovno obrazovanje i najmanje 24 mjeseca plovdbenog staža u brodskoj kuhinji na navedenom brodu;
- ovlaštenja iz člana 49 ovog pravilnika; i
- uvjerenje o zdravstvenoj sposobnosti pomorca.

Član 47

Pripravnici za sticanje zvanja oficira plovdbene straže, oficira plovdbene straže u mašinskom odjeljenju i oficira za elektrotehniku tokom pripravničkog staža obučavaju se pod nadzorom oficira koga odredi zapovjednik broda.

Pripravnici iz stava 1 ovog člana tokom obuke treba da vode pripravnički dnevnik na crnogorskom ili engleskom jeziku koji prije početka pripravničkog staža ovjerava Lučka kapetanija.

Pripravnici u toku pripravničke službe treba da provedu najmanje pola dnevnog radnog vremena u službi na straži i najmanje šest mjeseci na dužnosti plovdbene straže odnosno straže u mašinskom odjeljenju pod nadzorom oficira iz stava 1 ovog člana.

IV. PROGRAM I NAČIN VRŠENJA OBUKE I POLAGANJE ISPITA ZA IZDAVANJE I OBNOVU OVLAŠĆENJA O POSEBNOJ OSPOSOBLJENOSTI

Član 48

Obuka pomoraca radi polaganja ispita o posebnoj osposobljenosti vrši se prema programu datom u Prilogu A ovog pravilnika.

Potvrda o završenoj obuci izdaje se na Obrascu 1 ovog pravilnika.

Nakon završene obuke iz stava 1 ovog člana pomorac polaže ispit prema programu datom u Prilogu B ovog pravilnika.

Nakon položenog ispita iz stava 3 ovog člana pomorcu se izdaju sljedeća ovlaštenja o posebnoj osposobljenosti:

- ovlaštenje osnovne sigurnosti na brodu (STCW Reg. VI/1);
- ovlaštenje za pružanje prve medicinske pomoći na brodu (STCW Reg. VI/4-1);
- ovlaštenje za postupke u slučaju opasnosti za bezbjednost i podizanje svijesti o bezbjednosti na brodu (STCW Reg. VI/6-1);

- ovlaštenje za upravljanje gašenjem požara (STCW Reg. VI/3);
- ovlaštenje o osnovnoj osposobljenosti za rad na tankerima za prevoz nafte i hemikalija (STCW Reg. V/1-1-1);
- ovlaštenje o naprednoj osposobljenosti za rad na tankerima za prevoz nafte (STCW Reg. V/1-1-2);
- ovlaštenje o naprednoj osposobljenosti za rad na tankerima za prevoz hemikalija (STCW Reg. V/1-1-3);
- ovlaštenje o osnovnoj osposobljenosti za rad na tankerima za prevoz tečnog gasa (STCW Reg. V/1-2-1);
- ovlaštenje o naprednoj osposobljenosti za rad na tankerima za prevoz tečnog gasa (STCW Reg. V/1-2-2);
- ovlaštenje za rukovanje čamcem za spašavanje i spasilackim čamcem, osim brzog spasilackog čamca (STCW Reg. VI/2-1);
- ovlaštenje za rukovanje brzim spasilackim čamcem (STCW Reg. VI/2-2);
- ovlaštenje za vođenje medicinske brige na brodu (STCW Reg. VI/4-2);
- ovlaštenje o mjerama sigurnosti na putničkom brodu (STCW Reg. V/2);
- ovlaštenje za rad sa opasnim teretima (STCW Reg. B-V/b, B-V/c);
- ovlaštenje za oficira odgovornog za bezbjednost broda (STCW Reg. VI/5);
- ovlaštenje za pomorce kojima su dodijeljene bezbjednosne dužnosti (STCW Reg. VI/6-2);
- ovlaštenje za oficira odgovornog za bezbjednost u društvu;
- ovlaštenje za oficira odgovornog za bezbjednost u luci;
- ovlaštenje za bezbjednosnu obuku za lica zaposlena u luci; i
- ovlaštenje za bezbjednosnu obuku za lica zaposlena u luci kojima su dodijeljene bezbjednosne dužnosti.
- ovlaštenje o osnovnoj osposobljenosti za rad na brodovima koji koriste tečni gas i goriva sa niskom tačkom zapaljivosti (STCW Reg. V/3);
- ovlaštenje o naprednoj osposobljenosti za rad na brodovima koji koriste tečni gas i goriva sa niskom tačkom zapaljivosti (STCW Reg. V/3);
- ovlaštenje o osnovnoj osposobljenosti za rad na brodovima koji plove u polarnim vodama (STCW Reg. V/4);
- ovlaštenje o naprednoj osposobljenosti za rad na brodovima koji plove u polarnim vodama (STCW Reg. V/4).

Obnova ovlaštenja o posebnoj osposobljenosti izdatih u skladu sa STCW konvencijom (osnovna sigurnost na brodu, pružanje prve medicinske pomoći na brodu, upravljanje gašenjem požara, rukovanje čamcem za spasavanje, spasilackim čamcem osim brzog spasilackog čamca, rukovanje brzim spasilackim čamcem i vođenje medicinske brige na brodu), vrši se poslije završene obuke po programu datom u Prilogu A (Dio A89a) ovog pravilnika, koja se odnosi na to posebno ovlaštenje.

Član 499

Ovlaštenje osnovne sigurnosti na brodu (STCW Reg. VI/1) izdaje se pomorcu koji na brodu obavlja poslove sigurnosti i sprječavanja zagađivanja mora, prije prvog ukrcaja na brod, ako je završio obuku po programu datom u Prilogu A (dio A33) i položio ispit po programu datom u Prilogu B (dio B24) ovog pravilnika.

Ovlaštenje za pružanje prve medicinske pomoći na brodu (STCW Reg. VI/4-1) izdaje se pomorcu prije prvog ukrcaja na brod ako je završio obuku po programu datom u prilogu A (dio A34) i položio ispit po programu datom u Prilogu B (dio B25) ovog pravilnika ili je završio srednju, višu medicinsku školu ili medicinski fakultet i položio ispit po programu datom u Prilogu B (dio B25) ovog pravilnika ili srednju stručnu školu, obrazovni program nautički ili brodomašinski tehničar ili kadet nautičke ili brodomašinske struke ili primijenjene osnovne ili akademske osnovne studije nautike, brodomaštva ili pomorskih nauka i položio ispit po programu datom u Prilogu B (dio B25) ovog pravilnika.

Ovlaštenje za postupke u slučaju opasnosti za bezbjednost i podizanje svijesti o bezbjednosti na brodu (STCW Reg. VI/6-1) izdaje se pomorcu zaposlenom na brodu u bilo kom svojstvu, koji je završio obuku po programu datom u prilogu A (dio A35) ovog pravilnika i položio ispit po programu datom u Prilogu B (dio B26) ovog pravilnika.

Pomorci iz stava 3 ovog člana koji su završili obuku u toku redovnog školovanja sa odgovarajućim fondom sati ili u okviru programa obuke iz Priloga A (dio A47 ili A48) ovog pravilnika, stiču ovlaštenje bez završene obuke nakon položenog ispita iz stava 3 ovog člana.

Pomorci iz stava 3 ovog člana koji su završili obuku shodno STCW Konvenciji koja se odnosi na oficira odgovornog za bezbjednost broda ili obuku za pomorce kojima su dodijeljene bezbjednosne dužnosti i kojima su izdata odgovarajuća ovlaštenja, izdaje se ovlaštenje iz stava 3 ovog člana.

Za izdavanje ovlaštenja i st. 1 do 3 ovog člana, pomorac podnosi uvjerenje o zdravstvenoj sposobnosti.

Član 50

Ovlaštenje za upravljanje gašenjem požara (STCW Reg. VI/3), izdaje se: zapovjedniku broda, upravitelju mašine, prvom oficiru palube, drugom oficiru mašine, oficiru plovidbene straže, oficiru plovidbene straže u mašinskom odjeljenju, oficiru za elektrotehniku, kao i članu posade koji rukovodi operacijama gašenja požara koji imaju:

- završenu obuku po programu datom u Prilogu A (dio A36) ovog pravilnika;
- položen ispit po programu datom u Prilogu B (dio B24) ovog pravilnika; i
- uvjerenje o zdravstvenoj sposobnosti.

Član 51

Ovlaštenje o osnovnoj osposobljenosti za rad na tankerima za prevoz nafte i hemikalija (STCW Reg. V/1-1-1), izdaje se: zapovjedniku broda, upravitelju mašine, prvom oficiru palube, drugom oficiru mašine, oficiru plovidbene straže, oficiru plovidbene straže u mašinskom odjeljenju, oficiru za elektrotehniku i članovima posade tankera koji učestvuju u u poslovima rukovanja teretom i teretnim uređajem broda i vode brigu o teretu, koji imaju:

- ovlaštenja iz člana 49 ovog pravilnika;
- najmanje tri mjeseca plovidbenog staža na tankeru za prevoz nafte i hemikalija ili završenu obuku po programu datom u Prilogu A (dio A37) ovog pravilnika;
- uvjerenje o zdravstvenoj sposobnosti pomorca; i
- položen ispit po programu datom u Prilogu B (dio B25) ovog pravilnika.

Član 52

Ovlaštenje o naprednoj osposobljenosti za rad na tankerima za prevoz nafte (STCW Reg. V/1-1-2), izdaje se: zapovjedniku broda, upravitelju mašine, prvom oficiru palube, drugom oficiru mašine, oficiru plovidbene straže, oficiru plovidbene straže u mašinskom odjeljenju, oficiru za elektrotehniku, kao i drugim članovima posade koji neposredno upravljaju ukrcajem ili iskrcajem ili odgovaraju za prevoz i rukovanje teretom na tankerima za prevoz nafte, koji imaju:

- ovlaštenja iz čl. 49 i 51 ovog pravilnika;
- najmanje tri mjeseca plovidbenog staža na tankerima za prevoz nafte ostvarenih nakon dobijanja ovlaštenja o osnovnoj osposobljenosti za rad na tankerima za prevoz nafte i hemikalija i završenu obuku po programu datom u Prilogu A (dio A41) ovog pravilnika;
- uvjerenje o zdravstvenoj sposobnosti pomorca; i
- položen ispit po programu datom u Prilogu B (dio B26) ovog pravilnika.

Član 53

Ovlaštenje o naprednoj osposobljenosti za rad na tankerima za prevoz hemikalija (STCW Reg. V/1-1-3), izdaje se: zapovjedniku broda, upravitelju mašine, prvom oficiru palube, drugom oficiru mašine, oficiru plovidbene straže, oficiru plovidbene straže u mašinskom odjeljenju, oficiru za elektrotehniku, kao i drugim članovima posade koji neposredno upravljaju ukrcajem ili iskrcajem ili odgovaraju za prevoz i rukovanje teretom na tankerima za prevoz hemikalija, koji imaju:

- ovlaštenja iz čl. 49 i 51 ovog pravilnika;
- najmanje tri mjeseca plovidbenog staža na tankerima za prevoz hemikalija ostvarenih nakon dobijanja ovlaštenja o osnovnoj

osposobljenosti za rad na tankerima za prevoz nafte i hemikalija i završenu obuku po programu datom u Prilogu A (dio A39) ovog pravilnika;

- uvjerenje o zdravstvenoj sposobnosti pomorca; i
- položen ispit po programu datom u Prilogu B (dio B27) ovog pravilnika.

Član 54

Ovlašćenje o osnovnoj osposobljenosti za rad na tankerima za prevoz tečnog gasa (STCW Reg. V/1-2-1), izdaje se: zapovjedniku broda, upravitelju mašine, prvom oficiru palube, drugom oficiru mašine, oficiru plovidbene straže, oficiru plovidbe straže u mašinskom odjeljenju, oficiru za elektrotehniku i članovima posade tankera koji učestvuju u poslovima rukovanja teretom i teretnim uređajem broda i vode brigu o teretu, koji imaju:

- ovlašćenja iz člana 49 ovog pravilnika;
- završenu obuku po programu datom u Prilogu A (dio A38) ovog pravilnika;
- uvjerenje o zdravstvenoj sposobnosti pomorca; i
- položen ispit po programu datom u Prilogu B (dio B28) ovog pravilnika.

Član 55

Ovlašćenje o naprednoj osposobljenosti za rad na tankerima za prevoz tečnog gasa (STCW Reg. V/1-2-2), izdaje se: zapovjedniku broda, upravitelju mašine, prvom oficiru palube, drugom oficiru mašine, oficiru plovidbene straže, oficiru plovidbe straže u mašinskom odjeljenju, oficiru za elektrotehniku i članovima posade koji neposredno upravljaju ukrcajem ili iskrcajem ili odgovaraju za prevoz i rukovanje teretom na tankerima za prevoz tečnog gasa, koji imaju:

- ovlašćenja iz čl. 49 i 54 ovog pravilnika;
- najmanje tri mjeseca plovidbenog staža na tankerima za prevoz tečnog gasa ostvarenih nakon dobijanja ovlašćenja završenog po programu datom u Prilogu A (dio A40) ovog pravilnika;
- uvjerenje o zdravstvenoj sposobnosti pomorca; i
- položen ispit po programu datom u Prilogu B (dio B29) ovog pravilnika.

Član 56

Ovlašćenje za rukovanje čamcem za spašavanje i spasilačkim čamcem, osim brzog spasilačkog čamca (STCW Reg. VI/2-1), izdaje se pomorcima koji ima:

- najmanje 12 mjeseci plovidbenog staža na brodu od 500 BT ili većem ili najmanje šest mjeseci plovidbenog staža na tom brodu i završenu obuku po programu datom u Prilogu A (dio A42) ovog pravilnika;
- uvjerenje o zdravstvenoj sposobnosti pomorca; i
- položen ispit po programu datom u Prilogu B (dio B30) ovog pravilnika.

Član 57

Ovlašćenje za rukovanje brzim spasilačkim čamcem (STCW Reg. VI/2-2), izdaje se pomorcima koji ima:

- ovlašćenje iz člana 56 ovog pravilnika;
- potvrdu o završenoj obuci po programu datom u Prilogu A (dio A43) ovog pravilnika;
- uvjerenje o zdravstvenoj sposobnosti pomorca; i
- položen ispit po programu datom u Prilogu B (dio B31) ovog pravilnika.

Član 58

Ovlašćenje za vođenje medicinske brige na brodu (STCW Reg. VI/4-2), izdaje se zapovjedniku broda, prvom oficiru palube i oficiru plovidbene straže, koji ima:

- ovlašćenje o osposobljenosti za pružanje prve medicinske pomoći na brodu;
- potvrdu o završenoj obuci po programu datom u Prilogu A (dio A44) ovog pravilnika ili bez završene obuke ako ima završenu srednju stručnu školu, obrazovni program nautički ili brodomašinski tehničar ili kadet nautičke ili brodomašinske struke ili završene primijenjene osnovne studije nautike ili brodomašinstva ili akademske osnovne studije pomorskih nauka ili akademski osnovni studijski program nautike i brodomašinstva što dokazuju potvrdom te škole sa odgovarajućim fondom sati;
- uvjerenje o zdravstvenoj sposobnosti pomorca; i
- položen ispit po programu datom u Prilogu B (dio B32) ovog pravilnika.

Član 59

Ovlašćenje o mjerama sigurnosti na putničkom brodu (STCW Reg. V/2) prije preuzimanja dužnosti na putničkom brodu stiče: zapovjednik broda, prvi oficir palube, oficir plovidbene straže, upravitelj mašine, drugi oficir mašine, oficir plovidbene straže u mašinskom odjeljenju i član posade putničkog broda, kao i drugi članovi posade koji su prema rasporedu za uzbunu zaduženi za pružanje prve pomoći putnicima na brodu, lica koja pružaju vanredne usluge putnicima u putničkim prostorijama putničkog broda, drugi članovi posade koji su neposredno odgovoriti za ukrcaj i iskrcaj putnika, tereta, osiguranja tereta i zatvaranja otvora na trupu i drugi članovi posade koji su neposredno odgovorni za sigurnost putnika u vanrednim situacijama, koji imaju:

- potvrdu o završenoj obuci po programu datom u Prilogu A (dio A45) ovog pravilnika;
- uvjerenje o zdravstvenoj sposobnosti pomorca; i
- položen ispit po programu datom u Prilogu B (dio VZZ) ovog pravilnika.

Zapovjedniku broda i drugim članovima posade koji su završili jedan dio programa iz stava 1 ovog člana u posebnom ovlašćenju o osposobljenosti, upisuju se i ti programi.

Ovlašćenje iz stava 1 ovog člana ne izdaje se pomorcima ukrcanim na brodovima koji plove u unutrašnjim morskim vodama i teritorijalnom moru Crne Gore kada obavljaju prevoz putnika brodovima u zatvorenim morskim područjima.

Član 60

Ovlašćenje za rad sa opasnim teretima (STCW Reg. B-V/b, B-V/c), izdaje se: zapovjedniku broda, prvom oficiru palube, kao i drugim članovima posade koji su odgovorni za rukovanje opasnim teretom u skladu sa Međunarodnim pomorskim pravilnikom o opasnim teretima (IMDG Code) i Priručnikom o prevozu opasnih tereta u rasutom stanju (MHB), koji je:

- završio obuku po programu datom u Prilogu A (dio A46) ovog pravilnika;
- uvjerenje o zdravstvenoj sposobnosti pomorca; i
- položio ispit po programu datom u Prilogu B (dio B34) ovog pravilnika.

Član 61

Ovlašćenje za oficira odgovornog za bezbjednost broda (STCW Reg. VI/5), izdaje se pomorcima koji ima:

- najmanje ovlašćenje za obavljanje poslova na radnom nivou odgovornosti;
- potvrdu o završenoj obuci po programu datom u Prilogu A (dio A47) ovog pravilnika; i
- položen ispit po programu datom u Prilogu B (dio B35) ovog pravilnika.

Član 62

Ovlašćenje za pomorce kojima su dodijeljene bezbjednosne dužnosti (STCW Reg. VI/6-2), izdaje se pomorcima koji ima:

- potvrdu o završenoj obuci po programu datom u Prilogu A (dio A48) ili Priloga A (dio A47) ovog pravilnika, ili je taj program završio u toku redovnog školovanja sa odgovarajućim fondom sati, što dokazuje potvrdom te škole;
- uvjerenje o zdravstvenoj sposobnosti pomorca, i
- položen ispit po programu datom u Prilogu B (dio B36) ovog pravilnika.

Pomorcima iz stava 1 ovog člana kojima je izdato ovlašćenje iz člana 61 ovog pravilnika, izdaje se ovlašćenje iz stava 1 ovog člana bez polaganja ispita.

Član 63

Ovlašćenje za oficira odgovornog za bezbjednost u društvu, izdaje se pomorcu koji ima:

- potvrdu o završenoj obuci po programu datom u Prilogu A (dio A49) ovog pravilnika;
- uvjerenje o zdravstvenoj sposobnosti pomorca; i
- položen ispit po programu datom u Prilogu B (dio B38) ovog pravilnika.

Član 64

Ovlašćenje za oficira odgovornog za bezbjednost u luci, izdaje se licu koje ima:

- završene primijenjene osnovne studije ili akademske osnovne studije pomorske struke ili akademske studije poslovno-civilne bezbjednosti;
- najmanje tri godine radnog iskustva u struci na poslovima sa školskom spremom iz alineje 1 ovog člana;
- potvrdu o završenoj obuci po programu datom u Prilogu A (dio A50) ovog pravilnika;
- uvjerenje o zdravstvenoj sposobnosti pomorca; i
- položen ispit za po programu datom u Prilogu B (dio B37) ovog pravilnika.

Član 65

Ovlašćenje za bezbjednosnu obuku za lica zaposlena u luci, izdaje se licu koje ima zaduženja po zahtjevima ISPS Kodeksa, izuzev bezbjednosnih dužnosti u skladu sa planom bezbjednosti luke, i ima:

- potvrdu o završenoj obuci po programu datom u Prilogu A (dio A51) ovog pravilnika;
- uvjerenje o zdravstvenoj sposobnosti pomorca; i
- položen ispit po programu datom u Prilogu B (dio B39) ovog pravilnika.

Član 66

Ovlašćenje za bezbjednosnu obuku za lica zaposlena u luci kojima su dodijeljene bezbjednosne dužnosti, izdaje se licu koje ima specifične bezbjednosne dužnosti u skladu sa planom bezbjednosti luke, i ima:

- potvrdu o završenoj obuci po programu datom u Prilogu A (dio A52) ovog pravilnika, ukoliko taj program nije završio u okviru programa obuke iz Priloga A (dio A50) ovog pravilnika;
- uvjerenje o zdravstvenoj sposobnosti pomorca; i
- položeni ispit po programu datom u Prilogu B (dio B40) ovog pravilnika;

Licima iz stava 1 ovog člana kojima je izdato ovlašćenje iz člana 64 ovog pravilnika, izdaće se ovlašćenje iz stava 1 ovog člana.

Ovlašćenja iz stava 1 ovog člana i čl. 61 do 65 ovog pravilnika izdaju se na Obrascu 3 koji je sastavni dio ovog pravilnika.

Član 66a

Ovlašćenje o osnovnoj osposobljenosti za rad na brodovima koji koriste tečni gas i goriva sa niskom tačkom zapaljivosti (STCW Reg. V/3), izdaje se članovima posade kojima su povjerene sigurnosne dužnosti u pogledu brige, korišćenja ili postupaka u slučaju nužde u vezi sa gorivom na brodovima, koji imaju:

- potvrdu o završenoj obuci po programu datom u Prilogu A (dio A52a) ovog pravilnika;
- uvjerenje o zdravstvenoj sposobnosti pomorca; i
- položen ispit po programu datom u Prilogu B (dio B43a) ovog pravilnika.

Članovima posade iz stava 1 ovog člana kojima je izdato ovlašćenje iz čl. 54 ili 55 ovog pravilnika, izdaje se ovlašćenje iz stava 1 ovog člana bez polaganja ispita.

Član 66b

Ovlašćenje o naprednoj osposobljenosti za rad na brodovima koji koriste tečni gas i goriva sa niskom tačkom zapaljivosti (STCW Reg. V/3) izdaje se zapovjedniku, oficiru mašine i drugim članovima posade odgovornim za brigu o gorivima i sistemima goriva i njihovom korišćenju na brodovima, koji imaju:

- ovlašćenje iz člana 66a ovog pravilnika;
- potvrdu o završenoj obuci po programu datom u Prilogu A (dio A52b) ovog pravilnika;
- najmanje jedan mjesec plovidbenog staža koji uključuje najmanje tri ukrcaja goriva na brodove koji koriste tečni gas i goriva sa niskom tačkom zapaljivosti ili je učestvovao u najmanje tri prekrcanja goriva na tankerima za tečni gas, ili
- ima najmanje tri mjeseca plovidbenog staža u posljednjih pet godina na:
  - a) brodovima koji koriste tečni gas i goriva sa niskom tačkom zapaljivosti; ili
  - b) tankerima koji kao teret prevoze goriva koji koriste tečni gas i goriva sa niskom tačkom zapaljivosti; ili
  - c) brodovima koji kao gorivo koriste gasove ili goriva sa niskom tačkom zapaljivosti;

- položen ispit po programu datom u Prilogu B (dio B43b) ovog pravilnika.

Pomorcima iz stava 1 ovog člana kojima je izdato ovlašćenje iz člana 55 ovog pravilnika i koji ispunjavaju uslove iz stava 1 al. 4 ili 5 ovoga člana, izdaje se ovlašćenje iz stava 1 ovog člana bez polaganja ispita.

Plovidbeni staž iz stava 1 alineje 4 ovog člana dokazuje se potpisanim izjavom zapovjednika broda, brodarar, kompanije ili agencije koja je posredovala pri ukrcaju.

Član 66c

Ovlašćenje o osnovnoj osposobljenosti za rad na brodovima koji plove u polarnim vodama (STCW Reg. V/4), izdaje se članu posade broda ukrcanog u službi palube na radnom nivou odgovornosti, koji ima:

- potvrdu o završenoj obuci po programu datom u Prilogu A (dio A52c) ovog pravilnika;
- uvjerenje o zdravstvenoj sposobnosti pomorca; i
- položen ispit po programu datom u Prilogu B (dio B43c) ovog pravilnika.

Član 66d

Ovlašćenje o naprednoj osposobljenosti za rad na brodovima koji plove u polarnim vodama (STCW Reg. V/4), izdaje se članu posade broda ukrcanom u službi palube na upravljačkom nivou odgovornosti, koji ima:

- ovlašćenje iz člana 66c ovog pravilnika;
- potvrdu o završenoj obuci po programu datom u Prilogu A (dio A52d) ovog pravilnika;
- najmanje dva mjeseca plovidbenog staža na brodovima koji plove u polarnim vodama ostvarenih nakon dobijanja ovlašćenja o osnovnoj osposobljenosti za rad na brodovima koji plove u polarnim vodama ili završenu obuku na odobrenom tipu simulatora za plovidbu u polarnim vodama, nakon dobijanja ovlašćenja o osnovnoj osposobljenosti za rad na brodovima koji plove u polarnim vodama;
- položen ispit po programu datom u Prilogu B (dio B43d) ovog pravilnika.

V. NAČIN POLAGANJA ISPITA ZA IZDAVANJE OVLAŠĆENJA

Član 67

Ispit za izdavanje ovlašćenja o osposobljenosti i ovlašćenja o posebnoj osposobljenosti polaže se pred komisijom za sticanje zvanja i ovlašćenja o posebnoj osposobljenosti (u daljem tekstu: komisija), prema programu datom u Prilogu B ovog pravilnika.

Komisiju čine predsjednik i najmanje dva člana i sekretar, koji imaju najmanje po pet godina radnog iskustva u struci.

Predsjednik, članovi komisije i ispitivači imenuju se iz reda istaknutih stručnjaka iz odgovarajuće oblasti i imaju zamjenike.

Predsjednik, član komisije ili ispitivač ne ispituje kandidate iz predmeta za koji je sprovodio obuku.

Ispit iz stava 1 ovog člana polaže se pismeno, usmeno i praktično.

Član 68

Članovi komisije i ispitivači treba da imaju najmanje:

- zvanje i važeće ovlaštenje na upravljačkom nivou i važeće posebno ovlaštenje za koje se ispit sprovodi;
- završenu obuku, po programu iz Priloga A (dio A88) ovog pravilnika, osim ispitivača sa akademskim zvanjem pomorske školske ustanove visokog obrazovanja i nastavnika pomorske školske ustanove srednjeg stručnog obrazovanja; i
- koji prate propise i tehnološke i druge izmjene u pomorstvu.

Praćenje domaće i međunarodne pomorske regulative, pomorskih standarda, tehničko-tehnološke i druge izmjene u pomorstvu iz stava 1 alineja 3 ovog člana dokazuju se učešćem i/ili uspješnim završetkom relevantnih obuka i/ili predavanja.

Član 69

Predsjednik komisije određuje datum, vrijeme i mjesto polaganja ispita, koji se objavljuju na oglasnoj tabli Lučke kapetanije, najkasnije 30 dana prije početka polaganja ispita.

Član 70

Usmeni dio ispita može se polagati putem testa i na računani.

Komisija na predlog ispitivača utvrđuje listu pitanja za svaki predmetu koji kandidat polaže usmeno i praktično.

Vrijeme izrade pismenog rada određuje komisija i ne može biti kraće od dva niti duže od četiri sata.

Izradi pismenog rada prisustvuje član komisije odnosno ispitivač koji je dao zadatak kao i sekretar komisije.

Dio ispita koji se polaže praktično može se polagati na opremljenom brodu koji odredi predsjednik komisije, a može se polagati i u odgovarajuće opremljenim prostorijama sa namjenskim uređajima i na simulatoru.

Član 71

Prije početka polaganja ispita sekretar komisije utvrđuje identitet kandidata uvidom u ličnu kartu ili pasoš i upoznaje kandidata sa pravilima kojih se mora pridržavati tokom polaganja ispita.

Smatra se, za kandidata koji odustane od prijavljenog ili započetog polaganja ispita ili popravnog dijela ispita, da ispit nije položio.

Započeto polaganje ispita može se odložiti na zahtjev kandidata ako je zbog bolesti ili drugih opravdanih razloga spriječen da nastavi polaganje ispita.

O zahtjevu iz stava 2 ovog člana odlučuje komisija.

Kandidat može nastaviti polaganje ispita najkasnije u roku do 12 mjeseci od dana donošenja odluke o odlaganju ispita.

Ako kandidat ne nastavi polaganje ispita u roku iz stava 5 ovog člana smatraće se da ispit nije položio.

Kandidat koji nije pokazao dovoljan uspjeh iz pismenog dijela ispita nema pravo da polaže usmeni ili praktični dio ispita.

Član 72

Uspjeh kandidata na ispitu ocjenjuje se ocjenom "zadovoljno-la" ili "nije zadovoljno-la", a ocjena cjelokupnog ispita je "položio-la" ili "nije položio-la".

Član 73

O toku ispita sekretar komisije vodi zapisnik.

Zapisnik iz stava 1 ovog člana sadrži: ime i prezime predsjednika, imena i prezimena članova komisije i ispitivača, naziv predmeta, uspjeh iz svakog predmeta, kao i konačnu ocjenu.

Zapisnik iz stava 1 ovog člana potpisuju predsjednik, članovi komisije, ispitivači i sekretar komisije.

Član 74

Po završetku ispitivanja komisija utvrđuje ocjenu iz svakog predmeta i konačnu ocjenu saopštava kandidatu i daje kraće obrazloženje odluke komisije i u roku od osam dana izdaje potvrdu o uspjehu na ispitu koju potpisuju predsjednik i sekretar komisije.

Ako se kandidat upućuje na popravni ispit potvrda sadrži vrijeme i mjesto polaganja popravnog ispita.

Potvrde o uspjehu na ispitu iz stava 1 ovog člana izdaju se na Obrascu 4 ili 5 koji su sastavni dio ovog pravilnika.

Član 75

Kandidat ima pravo da uloži pismeni prigovor u roku od osam dana od dana prijema potvrde o uspjehu.

Ako komisija koja je donijela odluku, utvrdi da je prigovor dozvoljen i blagovremen, predsjednik Komisije poziva Komisiju iz druge kapetanije koja sprovodi ponovni ispit najkasnije u roku od osam dana od dana podnošenja prigovora.

Protiv odluke iz stava 2 ovog člana može se izjaviti žalba Ministarstvu saobraćaja i pomorstva u roku od 15 dana od dana prijema odluke.

Član 76

Popravni ispit za sticanje zvanja radi izdavanja ovlaštenja o osposobljenosti može se polagati iz najviše tri predmeta i to po isteku 30 dana od dana završetka ispitnog roka.

Popravni ispit za sticanje zvanja iz čl. 30 do 32 ovog pravilnika može se polagati po isteku 15 dana od dana polaganja ispita iz najviše jednog predmeta.

Popravni ispit se polaže pred istom ispitnom Komisijom.

Ako kandidat "nije zadovoljno-la" iz najmanje jednog predmeta, smatra se da "nije položio-la" cijeli ispit.

Kandidat koji ne položi cijeli ispit za sticanje zvanja iz stava 1 ovog člana može ponovo polagati ispit po isteku tri mjeseca od dana početka polaganja ispita u ispitnom roku.

Kandidat koji ne položi ispit za sticanje zvanja iz stava 2 ovog člana, može ponovo polagati cijeli ispit po isteku 15 dana od dana polaganja popravnog ispita.

Kandidat koji ne položi ispit za sticanje posebnih ovlaštenja može ponovo polagati cijeli ispit po isteku sedam dana od dana polaganja ispita.

VI. IZDAVANJE OVLAŠĆENJA

Član 77

Ovlaštenje o dvonamjenskoj osposobljenosti (STCW Reg. VII/3) izdaje se pomorcu koji ima dva ovlaštenja po jedno iz službe palube i službe mašine.

U ovlaštenje iz stava 1 ovog člana upisuju se poslovi, nivoi odgovornosti, ograničenja i osposobljenost iz tih ovlaštenja na osnovu kojih je pomorcu izdato ovlaštenje o dvonamjenskoj osposobljenosti.

Član 78

Nakon položenog ispita pomorac podnosi Lučkoj kapetaniji zahtjev za izdavanje ovlaštenja.

Ovlaštenje sadrži: STCW pravilo, period važenja, brodske poslove, nivo odgovornosti, moguća ograničenja i osposobljenost.

Ovlaštenje iz stava 1 ovog člana izdaje se na cmogorskom i engleskom jeziku, na Obrascu 6 koji je sastavni dio ovog pravilnika.

Uz ovlaštenje iz stava 1 ovog člana izdaje se ovjera (Endorsement) kojom se potvrđuje da je ovlaštenje izdato prema odredbama STCW konvencije na Obrascu 7 koji je sastavni dio ovog pravilnika.

Pored ovlaštenja o osposobljenosti koja se izdaju prema odredbama STCW Konvencije, pomorci mogu sticati i druga ovlaštenja pod uslovima propisanim ovim pravilnikom.

Ovlaštenja iz stava 5 ovog člana izdaju se na cmogorskom i engleskom jeziku na Obrascu 8 koji je sastavni dio ovog pravilnika.

Član 79

Plovidbeni staž treba da je ostvaren na odgovarajućoj vrsti broda i u svojstvu koje je propisano za ovlaštenje o osposobljenosti, a dokazuje se:

- 1) ovjerenim podacima u pomorskoj knjižici, odnosno potvrdom brodarka, ako je pomorac bio ukrcan na brodu domaće zastave, i

2) originalnom dokumentacijom stranih pomorsko-upravnih organa, stranih pomorskih kompanija, potvrdom od strane agencije koja je posredovala pri ukrcaju pomorca i uvidom u putnu ispravu, ako je pomorac bio ukrcao na brodu strane zastave.

Pripravniku za sticanje zvanja oficira plovidbene straže, kao plovidbeni staž, priznaje se vrijeme provedeno na brodu dok se brod nalazio na popravci u trajanju od najviše dva mjeseca, a pripravniku za sticanje zvanja oficira plovidbene straže u mašinskom odjeljenju i oficira za elektrotehniku u trajanju od najviše četiri mjeseca.

Član 80

Poslovi koji su izjednačeni sa poslovima iz ovlašćenja o osposobljenosti i posebnoj osposobljenosti su: poslovi lučkog kapetana, inspektora sigurnosti plovidbe, službenika organa uprave nadležnog za poslove pomorske sigurnosti, GMDSS radio - operatora na pomorskoj obalnoj radio stanici, nadzornika priznate organizacije, nadzornika u pomorskoj administraciji druge države zastave, nautičkog ili tehničkog nadzornika u pomorskoj kompaniji, auditora u oblasti pomorstva, pilota, elektro - nadzornika (za elektro opremu) u brodarskoj kompaniji, električara na poslovima montaže odnosno električara na poslovima instalacije, ispitivanja i puštanja u rad brodske opreme u brodogradilištima ili servisima, električara na poslovima remonta elektro-uređaja u brodogradilištima, člana ispitne komisije za sticanje ovlašćenja o osposobljenosti, profesora teorijske ili praktične nastave u pomorskoj školskoj ustanovi ili instruktora - nastavnika teorijske ili praktične obuke, odnosno posebne obuke.

VII. EVIDENCIJA O IZDATIM OVLAŠĆENJIMA

Član 81

Evidenciju o izdatim ovlašćenjima (u daljem tekstu: Evidencija) vodi se u pisanoj i/ili elektronskoj formi.

Evidencija sadrži:

- podatke o imaoocu ovlašćenja (ime i prezime pomorca, datum rođenja, državljanstvo, pol i zdravstveno stanje);
- podatke o ovlašćenju (broj ovlašćenja, datum izdavanja, STCW oznaku, period važenja, brodske poslove, nivo odgovornosti, moguća ograničenja, osposobljenost i ovjeru - Endorsement); i
- broj pomorske knjižice u koju se upisuje ovlašćenje.

VIII. ZAVRŠNE ODREDBE

Član 82

Danom stupanja na snagu ovog pravilnika prestaje da važi Pravilnik o zvanjima i uslovima za sticanje zvanja i izdavanje ovlašćenja za članove posade pomorskih brodova ("Službeni list CG", br. 55/13 i 23/14).

Član 83

Ovaj pravilnik stupa na snagu narednog dana od dana objavljivanja u "Službenom listu Crne Gore".

NAPOMENA REDAKCIJE: Priloge u PDF formatu možete preuzeti klikom na sledeći link:

Prilozi